

Jätehuollon viranomaispalvelujen toiminta ja talous

Vuosi 2021

25.1.2022

SAVO-PIELISEN
JÄTELAUTAKUNTA

Sisällys

1.	Jätelautakunnan päätöksenteko	3
2.	Viranhaltijapäätökset ja asiakaskirjeet	3
3.	Toiminnalle asetettujen painopisteiden toteutuminen	4
3.1	Jätehuoltomääräysten päivittäminen.....	4
3.2	Jätepoliittisen ohjelman projektisuunnitelman ja taustaselvitysten laadinta	5
3.3	Jätehuollon seuranta: sekajäte ja hyötyjätteet	5
3.4	Jätehuollon seuranta: saostus- ja umpisäiliölietteet.....	6
4.	Talous	7

1. Jätelautakunnan päätöksenteko

Jätelautakunnan kokoonpano muuttui vuoden 2021 aikana valtuustokauden vaihduttua. Lautakunta piti yhden kokouksen kevätkaudella entisellä kokoonpanolla ja kaksi kokousta syyskaudella uudella kokoonpanolla. Tällöin tehtiin uudet päätökset liittyen jätelautakunnan kokouskäytäntöihin.

Jätehuoltoviranomaisessa tehdään lautakuntatasolla ratkaisut tärkeimmissä, periaatteellisissa asioissa. Jätelautakunnassa käsiteltiin vuoden 2021 aikana jätelain uudistuksen mukanaan tuomia muutoksia ja sitä, millaisia toimenpiteitä muutosten myötä on tarvetta tehdä mm. alueen jätehuoltomääräyksiin ja taksaan. Jätelain muutosten myötä on tarvetta päivittää myös kuntien jätepoliittinen ohjelma ja palvelutaso. Tälle työlle jätelautakunta hyväksyi projektisuunnitelman. Jätelautakunnassa käsiteltiin myös vuoden 2022 alussa voimaan tulleet jätetaksat.

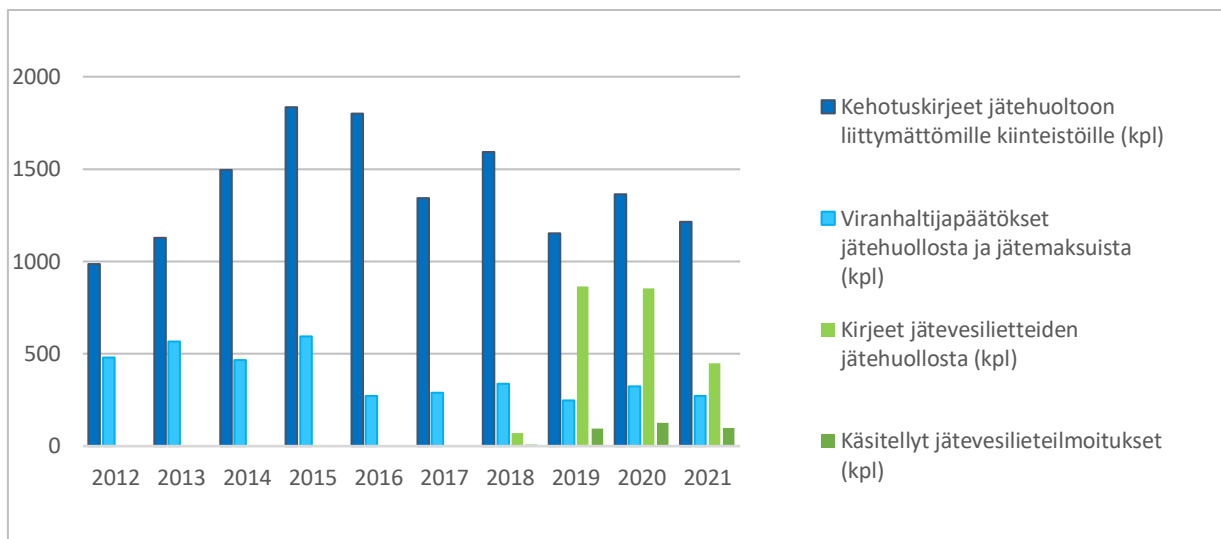
2. Viranhaltijapäätökset ja asiakaskirjeet

Yksittäisiä asiakkaita koskevissa hakemusasioissa jätehuoltoviranomaisen päätösvalta on siirretty pääosin jätelautakunnan alaiselle palvelupäällikölle. Päätöksiin tai kirjeitse käsiteltiin noin 370 hakemus- ja ilmoitusasiaa. Viranhaltijapäätöksiin käsiteltiin mm. asiakkaiden hakemukset jätemaksuista ja jätehuoltomääräyksistä poikkeamisesta. Kirjeitse käsiteltiin käyttökeltottomien kiinteistöjen jätehuoltovelvoitteen poistot ja jätevesilietteiden omatoimisen käsittelyn ilmoitukset.

Taulukko 1. Viranhaltijapäätökset ja hakemusten johdosta annetut kirjeet vuonna 2021

Päätöksen tyyppi	Päätösmäärä kpl
Jätemaksut (päätökset muistutuksiin ja kohtuullistamishakemuksiin)	108
Tyhjennysten pitkäaikaiset keskeytykset	27
Jätehuoltomääräyksistä poikkeaminen (tyhjennysvälit ja kimpat)	48
Jätehuollon liittymisvelvoitteen poisto (käyttökeltottomat kiinteistöt)	82
Jätevesilietteiden omatoiminen käsittely	100
Muut	7
Yhteensä	372

Kehotuskirjeitä jätehuoltoon liittymättömille kiinteistöille ja sellaisille kiinteistöille, jotka eivät olleet järjestäneet jätehuoltoa kiinteistön sijaintialueella, lähetettiin vuoden aikana noin 1 200 kappaletta. Jätevesilietteiden tyhjennyksistä ja omatoimisesta käsittelystä lähetettiin kehotuskirjeitä noin 450 kappaletta. Lisäksi lähetettiin joitakin kymmeniä kirjeitä mm. kiinteistöjen jätteen keräyspaikkoihin ja jätemaksuihin liittyen.

Kuva 1. Kehotuskirjeiden ja viranhaltijapäätösten määrät vuosittain

Jätehuoltoviranomaisen palvelulupauksen mukaan asiakkaiden hakemukset käsitellään neljässä viikossa, tai jos käsittelyaika on tätä pidempi, asiasta tiedotetaan asiakkaille. Vuonna 2021 keskimääräinen käsittelyaika hakemuksille oli hieman päälle kaksi viikkoa. Tätä ennen vuonna 2020 käsittelyaika oli vajaa kolme viikkoa.

3. Toiminnalle asetettujen painopisteiden toteutuminen

Jätehuollon viranomaispalvelujen toiminnalle asetetut tavoitteet ja toimenpiteet toteutuivat pääosin suunniteltujen painopisteiden mukaisesti. Jätelainsäädännön uudistus toteutui ennakoitua myöhemmin, mikä vaikutti jonkin verran jätehuoltoviranomaisen toiminnan painopisteisiin.

3.1 Jätehuoltomääräysten päivittäminen

Jätelainsäädännön uudistuksen myötä aloitettiin kunnallisten jätehuoltomääräysten päivittäminen. Koska jätelain uudistus tuli voimaan vasta kesällä ja jätealan asetukset loppuvuodesta 2021, vuoden aikana voitiin tehdä jätehuoltomääräyksiä varten vasta alustavaa tausta- ja valmistelutyötä. Jätelain uudistuksen aiheuttamia muutostarpeita alueen jätehuoltomääräyksiin kartoitettiin ja määräysten päivittämistä varten teetettiin selvitys kierrätettävien jätteiden keräyksen laajentamisen ympäristö- ja kustannusvaikutuksista. Lisäksi osallistuttiin syksyn ajan Suomen Kuntaliiton vetämään jätehuoltomääräysten mallin laatimisprojektiin, joka jatkuu alkuvuoteen 2022 saakka. Varsinainen alueen uusien jätehuoltomääräysten sisällön tuottaminen toteutetaan kevään 2022 aikana.

3.2 Jätepoliittisen ohjelman projektisuunnitelman ja taustaselvitysten laadinta

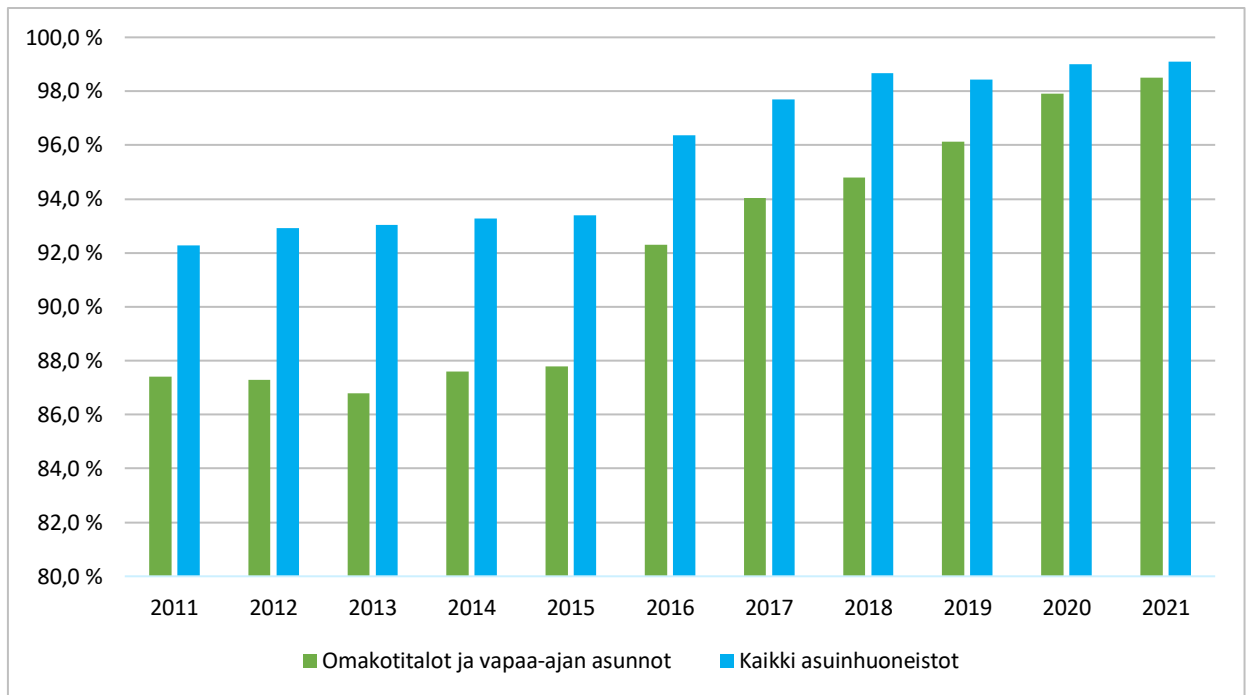
Nykyinen alueen jätehuoltoa ohjaava kuntien jätepoliittinen ohjelma on voimassa vuoteen 2022 saakka. Vuoden 2021 aikana tehtiin kyselyjä ja selvityksiä, joilla kartoitettiin nykyisen ohjelman toteutumista. Toteutumisaraportti laaditaan kootun aineiston pohjalta kevään 2022 aikana.

Vuonna 2021 aloitettiin lisäksi uuden jätepoliittisen ohjelman laatiminen. Projektille asetettiin ohjausryhmä, joka on kokoontunut syksystä lähtien. Ohjelmaa varten laadittiin pohjaselvityksiä ja ohjelman päivittämiseksi tehtiin projektisuunnitelma. Uuden ohjelman laadinta toteutetaan tämän suunnitelman mukaisesti laajassa sidosryhmäyhteistyössä vuoden 2022 aikana. Ohjelman rinnalla päivitetään myös alueen jätehuollon palvelutaso.

3.3 Jätehuollon seuranta: sekajäte ja hyötyjätteet

Jätehuollon seurannassa tarkastellaan sitä, ovatko kaikki asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöt asianmukaisesti järjestetyn jätehuollon piirissä ja ovatko jätehuoltopalvelut määräysten mukaisia. Vuonna 2021 seurannan painopisteenä oli vuosina 2019-2020 valmistuneiden rakennusten jätehuoltoon liittymisen tarkastelu. Digi- ja väestötietovirastolta tilattujen rakennuspoimintojen pohjalta tarkasteltiin, ovatko kaikki nämä asuin- ja vapaa-ajan rakennukset jätehuollon asiakasrekisterissä ja kehoitettiin puuttuvat rakennukset jätehuollon piiriin. Lisäksi jatkettiin vuonna 2020 aloitettua kimppejen jätehuollon asianmukaisuuden läpikäyntiä. Vuoden 2021 aikana tarkastelu tehtiin Outokummun ja Suonenjoen kaupungin sekä Juuan kunnan alueilla. Tarkastelun yhteydessä päivitettiin seurannan kohteena olleiden kiinteistöjen perustiedot jätehuollon asiakasrekisteriin.

Asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöjen jätehuoltoon liittymisen seuranta tehtiin em. tarkastelujen lisäksi vakiintuneesti tarkistamalla jätehuollon asiakasrekisteristä päättyneet asiakkuudet määräajoin ja kehittämällä liittymättömät kiinteistöt jätehuollon piiriin. Vuoden 2022 alussa kaikista niistä omakotitaloista ja vapaa-ajan asunnoista, joita jätelain mukainen liittymisvelvoite järjestettyyn jätehuoltoon koskee, oli jätehuollon piirissä tilastojen mukaan noin 98,5 %. Kun otetaan huomioon kaikki asuinhuoneistot (pientalojen lisäksi rivi- ja kerrostalohuoneistot) ja vapaa-ajan asunnot, liittymisaste järjestettyyn jätehuoltoon on vielä tätä suurempi, noin 99 %. Kiinteistöjen liittymisaste jätehuoltoon on noussut alueella vähitellen.

Kuva 2. Asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöjen liittymisaste järjestettyyn jätehuoltoon

3.4 Jätehuollon seuranta: saostus- ja umpisäiliölietteet

Saostus ja umpisäiliölietteiden jätehuollon seurannassa on jätehuollon asiakasrekisteriin viety tietoa siitä, millä kiinteistöillä lietteitä syntyy ja selvitetty, onko kiinteistöillä riittävät säiliöiden tyhjennykset. Samalla on tiedotettu omatoimisen käsittelyn mahdollisuudesta ja sitä koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta. Saapuneet ilmoitukset jätevesilietteiden omatoimisesta hyödyntämisestä on käsitelty yhteistyössä kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten kanssa. Tiedotuksen ja seurannan avulla pyritään varmistamaan, että saostus- ja umpisäiliölietteet tyhjennetään ja käsitellään asianmukaisesti niin, ettei niitä päädy käsittelemättömänä ympäristöön.

Vuoden 2021 kevätkaudella jätevesilietteiden jätehuollon seuranta toteutettiin Siilinjärven kunnan alueella. Lisäksi aikaisemmin toteutetun tiedottamis- ja seurantakerroksen jälkeen tehtiin jälkiseurantaa Nurmeksien alueella. Uusissa kunnissa toteutettavaan seurantaan ei enää loppuvuodesta 2021 ollut resursseja. Jätehuollon viranomaispalveluissa toteutettiin sen sijaan asiakaskysely muutaman toimialueen kunnan alueelle lietteiden kuljetuspalvelun saatavuudesta ja seurannan vaikutuksesta jätevesilietteiden tyhjennyksiin.

4. Talous

Jätehuollon viranomaispalvelujen kustannukset toteutuivat vuonna 2021 hieman käyttösuunnitelmassa arvioitua pienempinä. Nettotulos on joka tapauksessa vastuukunnan kannalta aina nolla tai lähellä nollaa, sillä jätelautakunnan kulut katetaan toteutuneiden kustannusten mukaan jätemaksuilla.

Talousarviossa jätehuollon viranomaispalvelujen menoiksi arvioitiin 373 000 euroa. Toteutuma oli noin 362 000 euroa. Toteutuneet kustannukset on laskutettu kunnalliselta jäteyhtiöltä, Jätekuolta, joka on kerännyt taksan mukaisesti perusmaksuun sisältyvän jätelautakuntaosuuden muun jätelaskutuksen mukana kiinteistöjen haltijoilta. Jäteyhtiöltä laskutettiin 364 000 euroa, sillä edellisenä vuonna jätehuollon viranomaispalveluille kirjautui vielä menoja laskutuksen jälkeen ja näitä kustannuksia laskutettiin yhtiöltä vasta nyt.

	TOT 2019 €	TOT 2020 €	TOT 2021 €
Myyntitulot	0	0	0
Maksutulot	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0
Vuokratulot	0	0	0
Muut toimintatulot	343 300	330 400	364 000
TOIMINTATULOT	343 300	330 400	364 000
Henkilöstömenot	-279 654	-268 092	-306 150
Palvelujen ostot	-50 016	-49 571	-43 575
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 074	-1 702	-256
Vuokramenot	-10 992	-12 000	-12 013
Muut toimintamenot	-148	-185	-41
TOIMINTAMENOT	-342 884	- 331 550	362 035
TOIMINTAKATE	416	- 1 150	1 965